



# Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kolmas jaosto)

1 päivänä lokakuuta 2015\*

Muutoksenhaku — Valtiontuki — Unkarin viranomaisten tietyille sähköntuottajille myöntämät tuet — Julkisen yrityksen ja tiettyjen sähköntuottajien välillä tehdyt sähkönhankintasopimukset — Päätös, jossa nämä tuet todetaan yhteismarkkinoille soveltumattomaksi ja määrätään ne takaisin perittäviksi — Käsite ”asianosainen”, joka voi hakea muutosta unionin tuomioistuimessa — Unkarin liittyminen Euroopan unioniin — Tuen olemassaolon arvioimisen kannalta merkityksellinen ajankohta — Valtiontuen käsite — Etu — Yksityinen sijoittaja -arviointiperuste — Mainittujen tukien määrän laskentamenetelmä

Asiassa C-357/14 P,

jossa on kyse Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 56 artiklaan perustuvasta valituksesta, joka on pantu vireille 21.7.2014,

**Electrabel SA**, kotipaikka Bryssel (Belgia) ja

**Dunamenti Erőmű Zrt.**, kotipaikka Százhalombatta (Unkari),

edustajinaan asianajajat J. Philippe, F.-H. Boret, A.-C. Guyon ja P. Turner, QC,

valittajina,

ja jossa vastapuolena on

**Euroopan komissio**, asiamiehinnään L. Flynn ja K. Talabér-Ritz,

vastaajana ensimmäisessä oikeusasteessa,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja M. Ilešič sekä tuomarit A. Ó Caoimh (esittelevä tuomari), C. Toader, E. Jarašiūnas ja C. G. Fernlund,

julkisasiamies: M. Wathelet,

kirjaaja: johtava hallintovirkamies L. Hewlett,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 20.4.2015 pidetyssä istunnossa esitetyn,

kuultuaan julkisasiamiehen 1.7.2015 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

\* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

### tuomion

- 1 Electrabel SA (jäljempänä Electrabel) ja Dunamenti Erömű Zrt. (jäljempänä Dunamenti Erömű) vaativat valituksessaan unionin tuomioistuinta kumoamaan unionin yleisen tuomioistuimen tuomion Dunamenti Erömű v. komissio (T-170/09, EU:T:2014:236, jäljempänä valituksenalainen tuomio), jolla hylättiin Dunamenti Eröműn kanne, jolla vaadittiin kumoamaan Unkarin pitkäaikaisten sähkönhankintasopimusten yhteydessä myöntämästä valtiontuesta C 41/05 4.6.2008 tehty komission päätös 2009/609/EY (EUVL L 225, s. 53; jäljempänä riidanalainen päätös), ja toissijaisesti tämän päätöksen 2 ja 5 artikla.

### Asiaa koskevat oikeussäännöt

- 2 Tšekin tasavallan, Viron tasavallan, Kyproksen tasavallan, Latvian tasavallan, Liettuan tasavallan, Unkarin tasavallan, Maltan tasavallan, Puolan tasavallan, Slovenian tasavallan ja Slovakian tasavallan liittymisehdoista ja niiden sopimusten mukautuksista, joihin Euroopan unioni perustuu, tehdyn asiakirjan (EUVL 2003, L 236, s. 33; jäljempänä vuoden 2003 liittymisasiakirja) 2 artiklassa määrätään seuraavaa:

”Alkuperäisten sopimusten määräykset sekä toimielinten ja Euroopan keskuspankin ennen liittymistä antamien säädösten säännökset ja määräykset sitovat uusia jäsenvaltioita liittymispäivästä alkaen, ja niitä sovelletaan näissä valtioissa kyseisissä sopimuksissa ja tässä asiakirjassa määrätyn edellytyksin.”

- 3 Vuoden 2003 liittymisasiakirjan liitteessä IV olevassa 3 kohdassa vahvistetaan säännöt, jotka koskevat valtiontukia, jotka pannaan täytäntöön muun muassa Unkarissa ennen sen Euroopan unioniin liittymistä. Kyseisen 3 kohdan 1–3 alakohdassa määrätään seuraavaa:

”1. Seuraavia tukijärjestelmiä ja yksittäisiä tukia, joita pannaan täytäntöön uudessa jäsenvaltiossa ennen liittymispäivää ja joita sovelletaan edelleen kyseisen ajankohdan jälkeen, pidetään liittymisestä alkaen [EY] 88 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna voimassa olevana tukena:

- a) ennen 10 päivää joulukuuta 1994 täytäntöönpannut tukitoimenpiteet;
- b) tämän liitteen lisäyksessä luetellut tukitoimenpiteet;
- c) tukitoimenpiteet, joita uuden jäsenvaltion valtiontuen valvontaviranomainen on arvioinut ennen liittymispäivää ja jotka on todettu yhteisön säännösten mukaisiksi ja joita komissio ei ole vastustanut sillä perusteella, että toimenpiteen soveltuvuudesta yhteismarkkinoille olisi vakavia epäilyksiä, 2 kohdassa esitetyn menettelyn mukaisesti.

Kaikkia vielä liittymispäivän jälkeen sovellettavia toimenpiteitä, jotka ovat valtion tukea ja jotka eivät täytä edellä esitettyjä edellytyksiä, pidetään uutena tukena liittymisestä alkaen [EY] 88 artiklan 3 kohdan soveltamisessa.

--

2. --

Jos komissio ei kolmen kuukauden kuluessa kaikkien toimenpidettä koskevien tietojen vastaanottamisesta tai siitä, kun se on vastaanottanut uuden jäsenvaltion lausunnon, jossa se ilmoittaa komissiolle pitävänsä annettuja tietoja täydellisinä koska pyydettyjä lisätietoja ei ole saatavilla tai ne on jo annettu, vastusta kyseistä voimassa olevaa tukitoimenpidettä sen perusteella, että toimenpiteen soveltuvuudesta yhteismarkkinoille olisi vakavia epäilyksiä, komission katsotaan olleen vastustamatta toimenpidettä.

Kaikkiin ennen liittymispäivää komissiolle 1 kohdan c alakohdassa kuvatun menettelyn mukaisesti esitettyihin tukitoimenpiteisiin sovelletaan edellä esitettyä menettelyä, vaikka kyseinen uusi jäsenvaltio onkin jo tullut unionin jäseneksi tarkasteluajanjaksona.

3. Komission päätöstä vastustaa toimenpidettä 1 kohdan c alakohdan mukaisesti pidetään päätöksenä aloittaa [EY 88] artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 659/1999 [(EYVL L 83, s. 1)] tarkoitettu muodollinen tutkintamenettely.

Jos tällainen päätös tehdään ennen liittymispäivää, päätös tulee voimaan vasta liittymispäivästä alkaen.”

### **Asian tausta ja riidanalainen päätös**

- 4 Asian taustalla olevat tosiseikat ja riidanalainen päätös, sellaisina kuin ne ilmenevät valituksenalaisen tuomion 1–29 kohdasta, voidaan tiivistää jäljempänä esitetyllä tavalla.

#### *Valittajat*

- 5 Dunamenti Erömű on Unkarin markkinoilla toimiva sähköntuottaja, jolla on noin 30 kilometriä Budapestistä (Unkari) etelään sijaitseva voimalaitos. Kyse on entisestä julkisesta yrityksestä, joka yksityistettiin 1990-luvun puolivälissä. Ajankohtana, jolloin unionin yleinen tuomioistuin arvioi tosiseikkoja asiassa, joka johti valituksenalaiseen tuomioon, Dunamenti Eröműsta omisti noin 75 prosenttia Electrabel, joka kuuluu konserniin, jonka emoyhtiönä on GDF Suez SA, ja noin 25 prosenttia Magyar Villamos Művek Zrt. (jäljempänä MVM), joka on julkinen yritys, joka harjoittaa sekä sähköntuotantoa että sähkön tukkumyyntiä, välitystä ja jälleenmyyntiä kyseessä olevilla markkinoilla.
- 6 Juuri ennen yksityistämistään Dunamenti Erömű teki 10.10.1995 MVM:n kanssa sähkönhankintasopimuksen, joka koski sen voimalaitoksen F-lohkoja ja G2-lohkoa (jäljempänä kyseessä oleva sähkönhankintasopimus). Tämän vuonna 1996 voimaan tulleen sopimuksen oli määrä olla voimassa vuoteen 2010 asti kaasulla toimivien F-lohkojen osalta ja vuoteen 2015 asti yhdistetyn syklin kaasuturbiinilla varustettujen G2-lohkojen osalta.

#### *Sähkönhankintasopimukset*

- 7 Dunamenti Eröműn tavoin muut Unkarin markkinoilla toimivat sähköntuottajat tekivät pitkäaikaisia sähkönhankintasopimuksia MVM:n kanssa (jäljempänä sähkönhankintasopimukset).
- 8 Sähkönhankintasopimuksilla on kaksi tunnusomaista osatekijää. Yhtäältä niissä varataan sopimuksessa tarkoitettujen sähkölaitosten tuotantokapasiteetti MVM:lle joko kokonaan tai lähes kokonaan.
- 9 Toisaalta sähkönhankintasopimuksissa veloitetaan MVM ostamaan kultakin kyseisten sopimusten mukaisesti toimivalta voimalaitokselta tietty vähimmäismäärä sähköä. Sähkönhankintasopimukset takaavat näin ollen kullekin voimalaitokselle tietyn vähimmäismäärän myynnin, joka MVM:n on ostettava kunakin vuonna.
- 10 Sähkönhankintasopimuksissa vahvistettiin hinnat seuraavasti. Otettiin käyttöön hintasääntelyn ensimmäinen vaihe 1.1.1997 ja toinen vaihe 1.1.2001 lukien. Hintasääntelyssä otettiin 1.1.2004 lukien käyttöön yhtäältä kapasiteettipalkkio, joka on maksettava varatusta kapasiteetista tämän kapasiteetin käyttöön asettamisen maksamiseksi ja joka kattaa kiinteät kustannukset ja pääomakulut ja jonka

maksaa MVM, ja toisaalta energiapalkkio, joka on maksettava vahvistetusta vähimmäismyyntimäärästä ja joka kattaa muuttuvat kustannukset. On kuitenkin niin, että jos MVM ei osta vahvistettua vähimmäismäärää, sen on maksettava polttoainekulut.

- 11 Vuosina 1995–1996 tehdyt sähkönhankintasopimukset, jotka muodostavat seitsemän komission tutkimasta kymmenestä sähkönhankintasopimuksesta, mukaan lukien kyseessä oleva sähkönhankintasopimus, muodostivat olennaisen osan voimalaitosten yksityistämisen prosessia. Sopimuspuolet muuttivat niitä osittain yksityistämisen jälkeen.

#### *Unkarin liittyminen Euroopan unioniin*

- 12 Belgian kuningaskunnan, Tanskan kuningaskunnan, Saksan liittotasavallan, Helleenien tasavallan, Espanjan kuningaskunnan, Ranskan tasavallan, Irlannin, Italian tasavallan, Luxemburgin suurherttuakunnan, Alankomaiden kuningaskunnan, Itävallan tasavallan, Portugalin tasavallan, Suomen tasavallan, Ruotsin kuningaskunnan, Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan (Euroopan unionin jäsenvaltiot) ja Tšekin tasavallan, Viron tasavallan, Kyproksen tasavallan, Latvian tasavallan, Liettuan tasavallan, Unkarin tasavallan, Maltan tasavallan, Puolan tasavallan, Slovenian tasavallan, Slovakian tasavallan välillä Tšekin tasavallan, Viron tasavallan, Kyproksen tasavallan, Latvian tasavallan, Liettuan tasavallan, Unkarin tasavallan, Maltan tasavallan, Puolan tasavallan, Slovenian tasavallan ja Slovakian tasavallan liittymisestä Euroopan unioniin tehty sopimus (EUVL 2003, L 236, s. 17; jäljempänä liittymissopimus) allekirjoitettiin Unkarin toimesta 16.4.2003 ja se tuli voimaan 1.5.2004.

#### *Menettely komissiossa ja riidanalainen päätös*

- 13 Unkarin viranomaiset ilmoittivat 31.3.2004 päivätyssä kirjeessään komissiolle hallituksen asetuksesta hukkakustannusten määrittelyä ja käsittelyä koskevista yksityiskohtaisista säännöistä nro 183/2002 (VIII.23.) vuoden 2003 liittymisasiakirjan liitteessä IV olevan 3 kohdan 1 alakohdan c alakohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti. Ilmoitettu hallituksen asetus koskee järjestelmää, jossa MVM saa sähkön tukkumyyjänä korvausta sille aiheutuneista kustannuksista.
- 14 Unkarin viranomaiset peruuttivat tämän ilmoituksen 13.4.2005 päivätyllä kirjeellään. Komissio kirjasi 4.5.2005 omasta aloitteestaan sähkönhankintasopimuksia koskevan valtioneuvoston päätöksen.
- 15 Komission ja Unkarin käytyä runsasta kirjeenvaihtoa komissio teki 4.6.2008 riidanalaisen päätöksen.
- 16 Komissio totesi päätöksen 468–470 kohdassa, että unkarilaiset sähköntuottajat saavat sähkönhankintasopimusten myötä EY 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua sääntöjenvastaista valtioneuvoston tukea, joka ei sovellu yhteismarkkinoille. Komissio lisäsi, että sähkönhankintasopimuksiin sisältyvä valtioneuvoston tuki perustui MVM:lle asetettuun velvoitteeseen ostaa tietty kapasiteetti ja tietty taattu vähimmäismäärä sähköä hintaan, joka kattaa pääomakustannukset sekä kiinteät ja muuttuvat kustannukset, huomattavan osan tuotantoyksiköiden toiminta-ajasta käsittävällä ajanjaksolla siten, että tuottajien sijoituksille taataan tuotto. Näin ollen komissio määräsi kyseisen tuen lakkauttamisesta.
- 17 Riidanalaisen päätöksen päätösohjassa määrätään seuraavaa:

#### *”1 artikla*

1. [MVM:n] sekä [Dunamenti Eröműn ja kuuden muun unkarilaisen sähköntuottajan] välillä tehdyissä pitkäaikaisissa sähkönhankintasopimuksissa määritelty ostovelvollisuus on [EY] 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtioneuvoston tukea sähköntuottajille.

2. [1 kohdassa] tarkoitettu valtioneuvoston tuki ei sovellu yhteismarkkinoille.

3. Unkarin on lopetettava 1 kohdassa tarkoitetun valtiontuen myöntäminen kuuden kuukauden kuluessa tämän päätöksen tiedoksiantamisesta.

2 artikla

1. Unkarin on perittävä 1 artiklassa tarkoitettu tuki takaisin tuensaajilta.

--

3 artikla

1. Unkarin on toimitettava kahden kuukauden kuluessa tämän päätöksen tiedoksiantamisesta komissiolle tiedot toimenpiteistä, jotka on jo toteutettu tai joita suunnitellaan tämän päätöksen noudattamiseksi, ja erityisesti toimista, joiden tarkoituksena on toteuttaa tukumarkkinoita koskeva asianmukainen simulaatio takaisin perittävien määrien laskemiseksi, yksityiskohtaisista menetelmistä, joita on tarkoitus soveltaa, sekä tarkka kuvaus tiedoista, joita on tarkoitus hyödyntää simulaatiossa.

--

4 artikla

1. Unkarin on laskettava takaisin perittävän tuen tarkka määrä toteuttamalla sähkön tukumarkkinoiden asianmukainen simulaatio sellaisena kuin markkinat olisivat olleet ilman 1 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen sähkönhankintasopimusten voimassaoloa 1 päivästä toukokuuta 2004 lähtien.

2. Kuuden kuukauden kuluessa tämän päätöksen tiedoksiantamisesta Unkarin on laskettava takaisin perittävät määrät 1 kohdassa tarkoitetun menetelmän avulla ja esitettävä komissiolle kaikki simulaatiota koskevat keskeiset tiedot, erityisesti sen tulokset, yksityiskohtainen kuvaus käytetyistä menetelmistä ja simulaation toteuttamisessa käytetyt tiedot.

5 artikla

Unkarin on huolehdittava siitä, että 1 artiklassa tarkoitetun tuen takaisinperintä toteutetaan kymmenen kuukauden kuluessa tämän päätöksen tiedoksiantamisesta.

6 artikla

Tämä päätös on osoitettu Unkarin tasavallalle.”

### **Oikeudenkäynti unionin yleisessä tuomioistuimessa ja valituksenalainen tuomio**

- 18 Dunamenti Erömű nosti yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaamoon 28.4.2009 toimittamallaan kannekirjelmällä kanteen, jossa se vaati riidanalaisen päätöksen kumoamista ja toissijaisesti päätöksen 2 ja 5 artiklan kumoamista siltä osin kuin niissä määrätään perittäväksi siltä takaisin määrä, joka ylittää tuen, joka komission olisi pitänyt todeta yhteismarkkinoille soveltumattomaksi.
- 19 Dunamenti Erömű esitti kanteensa tueksi neljä kanneperustetta, joista ensimmäinen perustui siihen, että komissio oli virheellisesti todennut, että kyseessä oli EY 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu valtiontuki; toinen siihen, että vaikka vuonna 1995 tehdyillä sopimuksilla olisi myönnetty kantajalle valtiontukea, komission ei olisi pitänyt katsoa sen olevan 1.5.2004 lukien uutta tukea vaan EY

88 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua voimassa olevaa tukea; kolmas siihen, että komissio oli tehnyt useita virheitä siltä osin kuin kyse oli kyseessä olevan valtiontuen soveltuvuudesta yhteismarkkinoille, ja neljäs siihen, että tämän tuen takaisin perimistä koskevan määräyksen lainmukaisuus on kyseenalainen.

20 Unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi valituksenalaisella tuomiolla kaikki nämä kanneperusteet.

### **Asianosaisten vaatimukset unionin tuomioistuimessa**

21 Valittajat vaativat valituksessaan, että unionin tuomioistuin

- kumoaa valituksenalaisen tuomion siltä osin kuin sillä pysytetään riidanalainen päätös
- ensisijaisesti ratkaisee asian lopullisesti ja kumoaa riidanalaisen päätöksen siltä osin kuin siinä todetaan sähkönhankintasopimukset sääntöjenvastaisiksi ja yhteismarkkinoille soveltumattomaksi valtiontueksi, tai toissijaisesti palauttaa asian unionin yleiseen tuomioistuimeen, ja
- velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut unionin yleisessä tuomioistuimessa ja unionin tuomioistuimessa käydyissä oikeudenkäynneissä.

22 Komissio vaatii, että unionin tuomioistuin

- jättää valituksen tutkimatta siltä osin kuin valittajana on Electrabel
- hylkää valituksen siltä osin kuin valittajana on Dunamenti Erömŭ ja
- velvoittaa Dunamenti Erömŭn korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

### **Valitus**

23 Valittajat esittävät valituksensa tueksi viisi valitusperustetta.

24 Komissio katsoo yhtäältä, että valitus on jätettävä tutkimatta siltä osin kuin valittajana on Electrabel, ja toisaalta erityisesti, että kolmas ja neljäs valitusperuste on jätettävä tutkimatta ja että valittajien kaikki viisi valitusperustetta ovat perusteettomia.

25 On aluksi tutkittava kysymys valituksen tutkittavaksi ottamisesta siltä osin kuin valittajana on Electrabel ja käsiteltävä komission väitteitä, joiden mukaan kolmas ja neljäs valitusperuste on jätettävä tutkimatta, näiden kummankin valitusperusteen erikseen tapahtuvan arvioinnin yhteydessä.

*Valituksen tutkittavaksi ottaminen siltä osin kuin valittajana on Electrabel*

### **Asianosaisten lausumat**

26 Komissio vaatii unionin tuomioistuinta jättämään valituksen tutkimatta siltä osin kuin valittajana on Electrabel, koska viimeksi mainittu ei ollut asianosaisena ensimmäisessä oikeusasteessa.

27 Valittajat katsovat, että valitus on otettava tutkittavaksi siltä osin kuin valittajana on Electrabel. Ne toteavat, että kun kanne riidanalaisesta päätöksestä nostettiin yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa, Electrabel ja Dunamenti Erömŭ kuuluivat samaan konserniin, joten niiden yhteistä taloudellista ja oikeudellista etua voi puolustaa toinen niistä yksinään.



28 Electrabel kuitenkin myi kesäkuussa 2014 omistuksensa Dunamenti Erömússa ja Electrabelin ja Dunamenti Erómún pitäisi näin ollen yhdessä puolustaa yhteistä etuaan. Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen sääntöjen tulkitseminen siten, että ne estäisivät Electrabelia tekemästä käsillä olevaa valitusta, olisi vastoin hyvän hallinnon periaatetta ja riistäisi Electrabelilta tosiasiallisen oikeuden saada asiansa käsitellyksi tuomioistuimessa.

#### Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

29 On muistettava, että Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 56 artiklan toisessa kohdassa määrätään, että muutosta unionin tuomioistuimessa voivat hakea ”kaikki asianosaiset, joiden vaatimukset on kokonaan tai osittain hylätty”. Tässä tapauksessa on kiistatonta, että Electrabel ei esittänyt vaatimuksia ensimmäisessä oikeusasteessa. Lisäksi on niin, että vaikka Electrabel ajankohtana, jolloin kanne nostettiin yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa, olisi kuulunut samaan konserniin kuin Dunamenti Erómú, joka itse oli asianosaisena ensimmäisessä oikeusasteessa, tämä seikka ei riitä antamaan Electrabelille tässä määräyksessä tarkoitettua asianosaisen asemaa.

30 Toisin kuin valittajat väittävät, Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön tulkitseminen siten, että se estää Electrabelia tekemästä käsillä olevaa valitusta, ei ole millään tavoin ristiriidassa Electrabelilla olevan asian saattamista tuomioistuimeen koskevan oikeuden tai hyvän hallinnon periaatteen kanssa. Päinvastoin, perussäännön 56 artiklassa tehdyn kaltaisen sen henkilöryhmän rajaamisen, joka voi hakea muutosta unionin tuomioistuimelta tietyssä asiassa, tavoitteena on nimenomaan hyvän oikeudenkäytön takaaminen erityisesti siten, että varmistetaan tietty ennustettavuus niiden valitusten osalta, joita unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisuksista voidaan tehdä, ja estetään muihin unionin oikeuden oikeussuojakeinoihin sovellettavien määräaikojen ja tutkittavaksi ottamista koskevien edellytysten kiertäminen.

31 Edellä esitetyn perusteella on katsottava, että tämä valitus on jätettävä tutkimatta siltä osin kuin valittajana on Electrabel.

*Ensimmäinen valitusperuste, jonka mukaan unionin yleisen tuomioistuimen päättely oli virheellistä, kun se luokitteli kyseessä olevan sähkönhankintasopimuksen uudeksi tueksi*

#### Asianosaisten lausumat

32 Dunamenti Erómú väittää, että unionin yleinen tuomioistuin teki oikeudellisen virheen, kun se katsoi valituksenalaisen tuomion 60 kohdassa, että kyseessä oleva sähkönhankintasopimus on vuoden 2003 liittymissopimuksen liitteessä IV tarkoitettu uusi tuki, vaikka se ei ollut ennalta tutkinut, merkitsikö tämä sopimus valtiontukea.

33 Unionin yleisen tuomioistuimen päättely on kahdesta syystä virheellistä. Ensinnäkin on niin, että kun unionin yleinen tuomioistuin nojautuu implisiittiseen oletamaan eli siihen, että kyseessä on valtiontuki, se ei ole riittävästi perustellut uuden tuen olemassaoloa koskevaa toteamustaan. Vuoden 2003 liittymisasiakirjan liitteen IV sanamuodosta sinällään käy ilmi, että sitä sovelletaan vain toimenpiteisiin, jotka ovat tukea. Toiseksi unionin yleinen tuomioistuin teki valituksenalaisen tuomion 55–60, 61–73 ja 77–98 kohdassa kehäpäätelmän, jonka mukaan oletama siitä, että kyseessä on valtiontuki, lopulta johti päätelmään siitä, että kyseinen tuki tosiasiallisesti on olemassa.

34 Dunamenti Erómú totesi istunnossa, että unionin tuomioistuin katsoi tuomion OTP Bank (C-672/13, EU:C:2015:185) 78 ja 79 kohdassa, että on tutkittava, sisältääkö valtion toteuttama toimenpide valtiontukea, ennen kuin tutkitaan, onko kyseinen tuki luokiteltava uudeksi vai voimassa olevaksi.

35 Komission mukaan ensimmäinen valitusperuste on perusteeton.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

- 36 Kuten unionin tuomioistuin on jo todennut, unionin yleinen tuomioistuin voi vapaasti rakentaa ja esittää päättelynsä tavalla, jota sille esitettyihin perusteisiin vastaaminen sen mielestä edellyttää. Unionin yleisen tuomioistuimen valitsemaa vastauksen rakennetta ja esittämistapaa ei näin ollen voida kyseenalaistaa muutoksenhaun yhteydessä väitteillä, joilla pyritään osoittamaan, että unionin yleisen tuomioistuimen olisi pitänyt suorittaa päättelynsä kantajan odotusten mukaisesti (tuomio *British Telecommunications v. komissio*, C-620/13 P, EU:C:2014:2309, 29 kohta).
- 37 Tuomion *OTP Bank* (C-672/13, EU:C:2015:185) 78 ja 79 kohdasta on todettava – toisin kuin *Dunamenti ErömŪ* väittää –, että unionin tuomioistuin ei ole niissä millään tavoin todennut, että unionin yleisen tuomioistuimen on aina tutkittava, onko kyseessä valtiontuki, ennen kuin kyseessä oleva toimenpide luokitellaan uudeksi tai voimassa olevaksi tueksi. Unionin tuomioistuin on näissä kohdissa ainoastaan todennut, että kyseessä ollut toimenpidettä oli pidettävä uutena tukena siinä tapauksessa, että ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoi, että kyseinen toimenpide on valtiontukea. Tämä toteamus on osoitus nimenomaan siitä, että toimenpide voidaan luokitella uudeksi tueksi sen oletettaman perusteella, että kyseessä on valtiontuki.
- 38 Tästä seuraa, että asiassa, joka johti valituksenalaiseen tuomioon, unionin yleinen tuomioistuin saattoi vapaasti tutkia, oliko kyseessä oleva sähkönhankintasopimus valtiontukea, sen jälkeen, kun se oli tutkinut, oliko siinä tapauksessa, että näin on, tähän sopimukseen perustuva tuki luokiteltava voimassa olevaksi tueksi.
- 39 On lisäksi riidatonta, että unionin yleinen tuomioistuin tutki valituksenalaisessa tuomiossa kaikki väitteet, jotka oli esitetty sille sekä ensimmäisen kanneperusteen yhteydessä, jonka mukaan komissio oli virheellisesti todennut, että kyseessä oli EY 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu valtiontuki, että toisen kanneperusteen yhteydessä, jonka mukaan komission ei olisi pitänyt luokitella kyseessä olevaan sähkönhankintasopimukseen perustuvaa tukea uudeksi tueksi vaan EY 88 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuksi voimassa olevaksi tueksi.
- 40 *Dunamenti ErömŪ* ei tähän valitusperusteeseen liittyvässä argumentoinnissaan ole myöskään osoittanut, että unionin yleisen tuomioistuimen valitseman vastauksen rakenne olisi johtanut sitä harhaan.
- 41 *Dunamenti ErömŪ* ei voi etenäkään arvostella unionin yleistä tuomioistunta siitä, että perustelut ovat puutteellisia siltä osin kuin kyse on kyseessä olevan sähkönhankintasopimuksen luokittelusta uudeksi tueksi, pelkästään siitä syystä, että tuomioistuin nojautui tässä tarkastelussaan oletamaan siitä, että kyseessä oli valtiontuki, koska se tarkasteli tämän jälkeen valituksenalaisen tuomion 67 kohdassa ja tätä seuraavissa kohdissa tyhjentävästi valtiontuen olemassaoloa koskevaa kysymystä koskevia väitteitä. Lisäksi on niin, kuten komissio toteaa, että unionin yleisen tuomioistuimen tältä osin tekemä päätelmä eli se, että valtiontuen olemassaolo voitiin vahvistaa, ei millään tavoin perustu valituksenalaisen tuomion 60 kohdassa esitettyyn toteamukseen, jonka mukaan kyseessä olevaan sähkönhankintasopimukseen perustuva tuki piti luokitella uudeksi tueksi.
- 42 Tästä seuraa, että *Dunamenti ErömŪ* ei voi myöskään arvostella unionin yleistä tuomioistuinta siitä, että tämä olisi tehnyt kehäpäätelmän vastatessaan kahteen ensimmäiseen kanneperusteeseen. Se seikka itsessään, että unionin yleinen tuomioistuin tutki erikseen, oliko kyseessä valtiontuki, osoittaa, että se nojautui oletamaan tuen olemassaolosta ainoastaan arvioidakseen kysymystä siitä, oliko kyseessä olevaan sähkönhankintasopimukseen perustuva tuki luokiteltava uudeksi vai voimassa olevaksi tueksi. Tämä oletama ei myöskään ollut perustana unionin yleisen tuomioistuimen valituksenalaisen tuomion 61–66 kohdassa suorittamalle tarkastelulle, joka koski erillistä kysymystä sen määrittämisestä, mikä oli asianmukainen ajankohta sen arvioimiseksi, oliko kyse valtiontuesta.
- 43 Näin ollen ensimmäinen valitusperuste on hylättävä perusteettomana.



*Toinen valitusperuste, jonka mukaan sen arvioimisessa, sisältääkö kyseessä oleva sähkönhankintasopimus valtiontukea, on käytetty virheellistä ajankohtaa*

Asianosaisten lausumat

- 44 Dunamenti Erömű korostaa, että se ei kiistä sitä, että valtiontukia koskevat säännöt tulivat Unkaria sitoviksi tämän jäsenvaltion liittyessä unioniin. Se väittää sitä vastoin, että sekä unionin yleinen tuomioistuin että komissio tekivät oikeudellisen virheen, kun ne tulkitsivat vuoden 2003 liittymisasiakirjan liitettä IV siten, että tätä ajankohtaa oli pidettävä merkityksellisenä arvioitaessa, sisältyikö kyseessä olevaan sähkönhankintasopimukseen valtiontukea.
- 45 Dunamenti Erömű katsoo toisen valitusperusteensa ensimmäisessä osassa, että päättelyllä, jota unionin yleinen tuomioistuin noudatti määrittääkseen, mikä ajankohta on merkityksellinen arvioitaessa sitä, oliko kyseessä valtiontuki, ei ole oikeudellista perustaa.
- 46 Toisin kuin unionin yleinen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 55 kohdassa, vuoden 2003 liittymisasiakirjan liitteessä IV olevan 3 kohdan 1 alakohdassa mainitaan vain tapaukset, joissa tuki, joka on jo sellaiseksi luokiteltu, voi olla uusi tuki tai voimassa oleva tuki, eikä tässä liitteessä mainita lainkaan ajankohtaa, jonka kannalta valtion toimenpidettä on tarkasteltava valtiontukia koskevien sääntöjen valossa.
- 47 Vuoden 2003 liittymisasiakirjan sanamuodosta ja erityisesti ilmauksesta ”liittymispäivän jälkeen” käy selvästi ilmi, että tätä liitettä sovelletaan toimenpiteisiin, joita sovelletaan vielä kyseisen ajankohdan jälkeen, mutta siinä ei säännellä kysymystä sen ajankohdan määrittämisestä, joka on merkityksellinen sen arvioimiseksi, onko kyseessä tuki. Vaikka unionin yleinen tuomioistuin katsoi valituksenalaisen tuomion 55 kohdassa, että mainitussa liitteessä todetaan tältä osin merkityksellinen ajankohta, se katsoi kyseisen tuomion 65 kohdassa, että tämä sääntö voitiin vain johtaa mainitusta liitteestä.
- 48 Dunamenti Erömű lisää, että sitä, että kyseessä oleva toimenpide ei täyttänyt EY 87 artiklan 1 kohdassa ilmaistuja neljää kriteeriä ennen ajankohtaa, jolloin Unkari liittyi unioniin, ei muuta se seikka, että valtiontukia koskevat säännöt tulivat sitoviksi tästä ajankohdasta lukien.
- 49 Dunamenti Erömű katsoo toisen valitusperusteensa toisessa osassa, että unionin yleisen tuomioistuimen päättely on ristiriidassa komission käytännön ja unionin tuomioistuinten oikeuskäytännön kanssa.
- 50 Tämän oikeuskäytännön ja erityisesti tuomion Ranska v. komissio (C-482/99, EU:C:2002:294, 71 ja 76–83 kohta), tuomion komissio v. EDF (C-124/10 P, EU:C:2012:318, 104 ja 105 kohta), tuomion Cityflyer Express v. komissio (T-16/96, EU:T:1998:78, 76 kohta), tuomion Westdeutsche Landesbank Girozentrale ja Land Nordrhein-Westfalen v. komissio (T-228/99 ja T-233/99, EU:T:2003:57, 246 kohta) sekä tuomion Alankomaat v. komissio (T-29/10 ja T-33/10, EU:T:2012:98, 78 kohta) mukaan tuen olemassaolon tutkimisen ja erityisesti yksityistä sijoittajaa koskevan tarkastelun on Dunamenti Eröműn mukaan perustuttava seikkoihin, jotka olivat olemassa asianomaisen toimenpiteen toteuttamisajankohtana.
- 51 Dunamenti Erömű viittaa erityisesti valtiontuesta C 40/08 (ex N 163/08), jonka Puola on toteuttanut PZL Hydral S.A:n hyväksi, 4.8.2010 annetun komission päätöksen 2010/690/EU (EUVL L 298, s. 51) 169–180 kohtaan ja katsoo, että unionin yleisen tuomioistuimen käsillä olevassa tapauksessa suorittama päättely on myös ristiriidassa komission suuntaviivojen ja tämän toimielimen sen päätöskäytännön kanssa, jonka mukaan asianomaisen jäsenvaltion unioniin liittymistä edeltävää ajanjaksoa koskevat seikat otetaan myös huomioon.

- 52 Dunamenti Erömű lisää, että on epäloogista ja oikeudellisesti virheellistä soveltaa käsitteitä ”etu” ja ”yksityinen sijoittaja” ajankohtaan, jolloin mitään sijoitusta ei ollut tehty.
- 53 Dunamenti Eröműn mukaan missään unionin tuomioistuinten tuomioissa – riidanalaista päätöstä koskevia tuomioita lukuun ottamatta – ei todeta, että kyse on valtiontuesta, vuoden 2003 liittymisasiakirjan liitteen IV perusteella. Erityisesti tuomio Kremikovtzi (C-262/11, EU:C:2012:760) koskee yksinomaan asianomaisen tuen takaisinperimistä. Kyseisessä tuomiossa unionin tuomioistuin mainitsi Bulgarian tasavallan ja Romanian liittymisehdoista ja niiden sopimusten mukautuksista, joihin Euroopan unioni perustuu, tehdyn asiakirjan (EUVL 2005, L 157, s. 203; jäljempänä vuoden 2005 liittymisasiakirja) liitteen V sanamuodon. Tästä seuraa ainoastaan, että sen arviointia, onko kyse tuesta, koskevan päätelmän on oltava pätevä vielä ajankohtana, jolloin asianomainen jäsenvaltio liittyi unioniin. Niin ikään tuomiossa Rouse Industry v. komissio (T-489/11, EU:T:2013:144, 61–64 kohta) unionin yleinen tuomioistuin ainoastaan katsoi, että komissio tuli toimivaltaiseksi ajankohtana, jolloin asianomainen jäsenvaltio liittyi unioniin, eikä se missään vaiheessa katsonut, että tämä oli merkityksellinen ajankohta sen arvioimiseksi, oliko kyse tuesta.
- 54 Komissio katsoo, että toinen valitusperuste on hylättävä perusteettomana.
- 55 Komission mukaan unionin tuomioistuin hylkäsi jo tuomion Kremikovtzi (C-262/11, EU:C:2012:760) vuoden 2005 liittymisasiakirjan liitettä V koskevassa 50–52 kohdassa väitteen, joka oli analoginen Dunamenti Eröműn tämän valituksen toisen valitusperusteen yhteydessä esittämän väitteen kanssa. Unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi myös tuomiossa Rouse Industry v. komissio (T-489/11, EU:T:2013:144, 61–64 kohta) tällaisen väitteen. Lisäksi mikään tuomioista, joihin Dunamenti Erömű tukeutuu, ei koske jäsenvaltion ennen unioniin liittymistään toteuttamia toimenpiteitä, joita olisi sovellettu vielä tämän liittymisen jälkeen.
- 56 Komissio muistuttaa lisäksi tuomioon komissio v. Irlanti ym. (C-89/08 P, EU:C:2009:742, 72 ja 73 kohta) viitaten, että valtiontuen käsite on objektiivinen käsite. Dunamenti Erömű ei tämän vuoksi voi arvostella unionin yleistä tuomioistuinta siitä, että tämä ei ole perustellut ratkaisuaan komission suuntaviivoissaan omaksumaan kantaan nähden.

#### Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

- 57 Dunamenti Erömű väittää toisen valitusperusteensa kahdessa osassa, joita on syytä tarkastella yhdessä, että unionin yleinen tuomioistuin teki oikeudellisen virheen, kun se tulkitsi vuoden 2003 liittymisasiakirjan liitettä IV siten, että liittymisajankohtaa oli pidettävä merkityksellisenä arvioitaessa, sisälsikö kyseessä oleva sähkönhankintasopimus valtiontukea.
- 58 Ensiksi on huomattava, että kuten unionin yleinen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 53 kohdassa ja kuten vuoden 2003 liittymisasiakirjan 2 artiklasta ilmenee, valtiontukea koskevat unionin säännöt tulivat Unkaria sitoviksi 1.5.2004 eli ajankohtana, jolloin kyseinen jäsenvaltio liittyi unioniin.
- 59 Kuten unionin yleinen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 54 kohdassa, vuoden 2003 liittymisasiakirjan liitteessä IV olevassa 3 kohdassa vahvistettiin erityiset säännöt niiden tukien osalta, jotka olivat voimassa olevia Unkarissa ajankohtana, jolloin kyseinen jäsenvaltio liittyi unioniin. Unkari hyväksyi erityisesti sen, että tähän asiakirjaan otettiin määräyksiä, joiden nojalla tukitoimenpiteitä, joita sovelletaan vielä liittymispäivän jälkeen, on tarkasteltava valtiontukia koskevien unionin sääntöjen valossa, jos näitä toimenpiteitä ei voitu pitää voimassa olevina tukina kyseisen asiakirjan määräysten mukaisesti.

- 60 Tästä seuraa, että unionin yleinen tuomioistuin katsoi mainitussa 54 kohdassa aivan oikein, että kysymystä siitä, mikä ajankohta on merkityksellinen arvioitaessa EY 87 artiklan 1 kohdan nojalla Unkarin ennen unioniin liittymistään toteuttamaa valtion toimenpidettä, jota sovelletaan vielä liittymispäivän jälkeen, oli tarkasteltava vuoden 2003 liittymisasiakirjan valossa.
- 61 Tästä on todettava, että kuten unionin yleinen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 62 kohdassa, vuoden 2003 liittymisasiakirjan liitteessä IV olevasta 3 kohdasta käy ilmi, että valtiot, jotka olivat unionin jäseniä ennen 1.5.2004, halusivat suojata sisämarkkinoita toimenpiteiltä, joihin sisältyi valtiontukea, jotka oli otettu käyttöön hakijamaissa ennen niiden liittymistä unioniin ja jotka voivat mahdollisesti vääristää kilpailua, siten, että nämä toimenpiteet sijoitettiin 1.5.2004 lukien uusien tukien järjestelmän alaan, jos nämä toimenpiteet eivät kuuluneet tässä liitteessä nimenomaisesti lueteltujen poikkeusten alaan.
- 62 Lisäksi – ja kuten unionin yleinen tuomioistuin perustellusti totesi valituksenalaisen tuomion 64 ja 66 kohdassa – asetuksen N:o 659/1999 1 artiklan b alakohdan v alakohdan sanamuodosta ja erityisesti tämän säännöksen ensimmäisestä virkkeestä, jonka mukaan voimassa olevilla tuilla tarkoitetaan ”tukia, joiden voidaan katsoa olevan voimassa olevia tukia, koska voidaan osoittaa, että ne käyttöönottohetkellä eivät vielä olleet tukia, mutta ovat muuttuneet myöhemmin sellaisiksi yhteismarkkinoiden kehityksen johdosta ilman, että jäsenvaltio olisi muuttanut niitä”, seuraa, että valtion tukitoimenpide, joka ei ole valtiontukea ajankohtana, jolloin se pannaan täytäntöön, voi myöhemmin muuttua valtiontueksi.
- 63 On myös muistettava, että unionin tuomioistuin on jo katsonut tuomion Kremikovtzi (C-262/11, EU:C:2012:760), joka koski vuoden 2005 liittymisasiakirjaa, jossa pääasiallisesti toistetaan edellä tämän tuomion 2 ja 3 kohdassa toistetut vuoden 2003 liittymisasiakirjan määräykset, 52 kohdassa, että toimenpiteisiin, jotka panttiin täytäntöön ennen Bulgarian tasavallan liittymistä unioniin ja joita yhtäältä sovelletaan edelleen kyseisen ajankohdan jälkeen ja jotka toisaalta täyttivät liittymispäivänä EY 87 artiklan 1 kohdan mukaiset kumulatiiviset kriteerit, sovelletaan vuoden 2005 liittymisasiakirjan liitteessä V vahvistettuja erityissääntöjä.
- 64 Unionin tuomioistuin täsmensi tuomion Kremikovtzi (C-262/11, EU:C:2012:760) 54 kohdassa, että kuten muun muassa asetuksen N:o 659/1999 1 artiklan b alakohdan i alakohdasta ja c alakohdasta, luettuna yhdessä vuoden 2005 liittymisasiakirjan 2 artiklan kanssa, voidaan päätellä, EY 87 artiklan 1 kohdan mukaisia kriteerejä voidaan soveltaa Bulgariassa suoraan sellaisinaan vasta liittymisestä lähtien ja yksinomaan kyseisestä päivästä lähtien esiintyviin tilanteisiin.
- 65 Tästä seuraa, että unionin yleisen tuomioistuimen valituksenalaisen tuomion 65 kohdassa esittämää toteamusta, jonka mukaan Unkarin unioniin liittyminen on ajankohta, jonka kannalta tukitoimenpidettä, jota edelleen kyseisen ajankohdan jälkeen sovelletaan, on arvioitava EY 87 artiklan 1 kohdassa vahvistettujen neljän edellytyksen valossa, ei rasita mikään oikeudellinen virhe. Kuten unionin yleinen tuomioistuin perustellusti katsoi tässä samassa kohdassa, muunlainen päätelmä johtaisi siihen, että liittymissopimuksen laatijoiden tavoite, sellaisena kuin se on esitetty tämän tuomion 61 kohdassa, tehtäisiin merkityksettömäksi. Dunamenti Erömün toisessa valitusperusteessaan esittämästä lähestymistavasta nimittäin seuraisi, että komission valvonnan ulkopuolelle jäisivät Unkarin kaltaisen unioniin 1.5.2004 liittyneen jäsenvaltion tapauksessa kaikki tätä ajankohtaa ennen toteutetut toimenpiteet, jotka eivät olleet valtiontukea niitä toteutettaessa mutta joista myöhemmin tuli tällaista tukea ja jotka ovat sitä edelleen tämän ajankohdan jälkeen.
- 66 Unionin yleinen tuomioistuin katsoi siis myös perustellusti valituksenalaisen tuomion 61 ja 62 kohdassa, että kysymyksellä siitä, sisältyykö kyseessä oleva sähkönhankintasopimus yhteismarkkinoille soveltuva valtiontukea ajankohtana, jolloin se tehtiin, tai jonakin muuna ajankohtana ennen Unkarin liittymistä unioniin, ei ole merkitystä luokiteltaessa tämä sopimus valtiontueksi kyseisenä liittymisajankohtana.

- 67 Edellä 65 ja 66 kohdassa esitettyjä seikkoja ei saata kyseenalaiseksi Dunamenti Erömün väite, jonka mukaan unionin tuomioistuinten oikeuskäytännössä on ilmaistu periaate, jonka mukaan valtion toimenpidettä on arvioitava EY 87 artiklan 1 kohdan nojalla sen ajankohdan kannalta, jolloin se on toteutettu. Kuten komissio korostaa, tuomiot, joihin Dunamenti Erömú tätä varten tukeutuu, eivät koske tukitoimenpiteitä, jotka jäsenvaltio toteutti ennen liittymistään unioniin ja joita sovellettiin vielä liittymisen jälkeen, kuten kyseessä olevaa sähkönhankintasopimusta, joka lisäksi kuuluu edellä 59 ja 61 kohdassa kuvatun erityissäännösten alaan.
- 68 Lopuksi on todettava, että vaikka komission päätöksissään tai suuntaviivoissaan noudattama käytäntö tukisi Dunamenti Erömün toisessa valitusperusteessa esittämää lähestymistapaa, se ei kuitenkaan missään tapauksessa sido unionin tuomioistuinta tämän tulkitsessa unionin valtioneuvoston päätöksiä. Tähän käytäntöön perustuvat väitteet on näin ollen hylättävä.
- 69 Edellä esitetyn perusteella toinen valitusperuste on hylättävä perusteettomana.

*Kolmas valitusperuste, jonka mukaan valittajille ei ole annettu etua*

Asianosaisten lausumat

- 70 Dunamenti Erömú väittää kolmannessa valitusperusteessaan, että unionin yleinen tuomioistuin teki oikeudellisen virheen valituksenalaisen tuomion 68 ja 69 kohdassa, kun se hylkäsi Dunamenti Erömün yksityistämistään koskevat väitteet ja päätteli, että kyseessä olevalla sähkönhankintasopimuksella annettiin valittajille EY 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua etua. Se väittää erityisesti, että kun unionin yleinen tuomioistuin katsoi, että merkityksellinen ajankohta sen arvioimiselle, oliko kyse valtioneuvoston, oli Unkarin liittyminen unioniin, se jätti virheellisesti ottamatta huomioon Dunamenti Erömün yksityistämiseen liittyvän asiayhteyden, sillä kyseessä oleva sähkönhankintasopimus oli olennainen osa tätä yksityistämistä.
- 71 Kolmas valitusperuste jakautuu kolmeen osaan.
- 72 Dunamenti Erömú väittää kolmannen valitusperusteensa ensimmäisessä osassa, että kyseessä olevalla sähkönhankintasopimuksella ei ole annettu valittajille EY 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua etua, koska MVM oli toiminut yksityisenä sijoittajana tehdessään tämän sopimuksen valmistelevana toimenpiteenä Dunamenti Erömün yksityistämisen helpottamiseksi.
- 73 Dunamenti Erömú toteaa tältä osin, että 1990-luvun puolivälissä Unkarin energiatoimitusten tavoitteet olivat toimitusvarmuuden turvaaminen mahdollisimman pienin kustannuksin, infrastruktuurin nykyaikaistaminen ottaen huomioon uudet ympäristönsuojelunormit sekä energia-alan välttämätön rakenneuudistus. Dunamenti Erömün mukaan nämä tavoitteet oli määrä saavuttaa muun muassa yksityistämishjelman avulla.
- 74 Tässä yhteydessä Dunamenti Erömú ja MVM tekivät kyseessä olevan sähkönhankintasopimuksen 10.10.1995 mahdollistaakseen Dunamenti Erömün välittömän yksityistämisen. Electrabel hankki viimeksi mainitun omistukseensa joulukuussa 1995.
- 75 Dunamenti Erömú korostaa, että yksityistämisen yhteydessä komission on tutkittava, onko asianomainen jäsenvaltio pyrkinyt maksimoimaan myynnistä saatavan voiton tai minimoimaan siitä aiheutuvan tappion. Dunamenti Erömú viittaa erityisesti tuomioon Espanja v. komissio (C-278/92–C-280/92, EU:C:1994:325, 28 kohta) ja lisää, että jäsenvaltio toimii yksityisenä sijoittajana, jos se luovuttaa julkisia varoja yhtäältä avoimen, ehdottoman ja kilpailuun perustuvan tarjouspyyntömenettelyn perusteella, ja toisaalta eniten tarjoavalle.

- 76 Käsiteltävässä asiassa yksityinen sijoittaja -arviointiperusteen asianmukainen soveltaminen osoittaa selvästi, että kyseessä olevalla sähkönhankintasopimuksella ei anneta valittajille mitään etua, koska edellisessä kohdassa mainitut edellytykset täyttyvät. Avoin ja kilpailuun perustuva tarjouspyyntömenettely järjestettiin ja korkein eli Electrabelin tekemä tarjous hyväksyttiin. Unkarin valtio käytti lisäksi riippumatonta rahoitusasiantuntijaa, joka suositteli tällaisen sopimuksen tekemiseen perustuvaa yksityistämistä. Kyseinen jäsenvaltio pyrki maksimoimaan voittonsa ja otti asianmukaisesti huomioon kyseessä olevan sähkönhankintasopimuksen yksityistämisen hinnassa. Sen, että tämä jäsenvaltio sai voittoa myynnistä, tunnusti saman valtion tilintarkastuselin.
- 77 Dunamenti Erömű väittää kolmannen valitusperusteensa toisessa osassa, että joka tapauksessa on niin, että vaikka kyseessä olevaan sähkönhankintasopimukseen olisi sisältynyt mitä hyvänsä etua, se maksettiin takaisin tämän yhtiön myynnillä. Dunamenti Erömű lisää viitaten tuomioon Banks (C-390/98, EU:C:2001:456, 78 kohta) ja tuomioon Falck ja Acciaierie di Bolzano v. komissio (C-74/00 P ja C-75/00 P, EU:C:2002:524, 180 kohta), että silloin, kun tukea saanut yhtiö on myyty markkinahintaan, aiemmin maksetun tuen vaikutukset näkyvät kauppahinnassa, ja tuesta saatu etu jää kyseisen yhtiön myyjälle.
- 78 Tässä tapauksessa kyseessä olevasta sähkönhankintasopimuksesta seuraava etu sisältyi Electrabelin Dunamenti Eröműsta maksamaan hankintahintaan ja näin ollen Electrabel maksoi tämän edun ennalta takaisin Unkarin valtiolle. Dunamenti Erömű katsoo, että juuri kyseinen valtio siis säilytti mainitun edun vuoden 1995 kuluessa toteutetun yksityistämisen jälkeen, koska Electrabel hankki Dunamenti Eröműn kilpailuun perustuvan ja avoimen tarjouspyyntömenettelyn jälkeen. Tästä seuraa, että olipa tuen olemassaolon arviointiin käytettävä ajankohta mikä hyvänsä, yksi neljästä kriteeristä, joita edellytetään, jotta kyseessä oleva sähkönhankintasopimus voidaan luokitella valtiontueksi, ei täyty.
- 79 Dunamenti Erömű arvostelee unionin yleistä tuomioistuinta siitä, että tämä ei tutkinut kysymystä sen ja Electrabelin oikeussubjektiudesta vastatakseen sen väitteeseen, jonka mukaan kaikki kyseessä olevasta sähkönhankintasopimuksesta mahdollisesti seuraava etu on maksettu takaisin sen yksityistämisen vuoksi. Unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi tämän väitteen valituksenalaisen tuomion 68 ja 69 kohdassa ja viittasi pelkästään vuoden 2003 liittymisasiakirjan liitteeseen IV päätellessään, että koska yksityistäminen tapahtui ennen Unkarin liittymistä unioniin, kyseinen väite on tehoton.
- 80 Dunamenti Erömű toteaa, että unionin yleinen tuomioistuin katsoi tuomiossa AceaElectrabel v. komissio (T-303/05, EU:T:2009:312), että yhtiön määräysvalta ja saman tai rinnakkaisen taloudellisen toiminnan harjoittaminen ovat olennaisia seikkoja ratkaistaessa, onko kyseessä taloudellinen kokonaisuus. Koska Electrabelin ja Dunamenti Eröműn tilanteessa yhdistyivät kaikki nämä seikat valituksenalaisen tuomion antamisajankohdalla, on katsottava, että ne muodostivat yhden taloudellisen kokonaisuuden.
- 81 Dunamenti Erömű katsoo, että väitteet, jotka komissio esitti toissijaisesti osoittaakseen, että kolmannen valitusperusteen toinen osa on perusteeton, eivät esiinny lainkaan valituksenalaisessa tuomiossa, minkä vuoksi ne on hylättävä. Lisäksi tuomion Elliniki Nafpigokataskevastiki ym. v. komissio (T-384/08, EU:T:2011:650) 66–68 kohdalla, joihin komissio vetoaa, ei ole merkitystä, koska ne liittyvät valtiontakauksen valikoivaan luonteeseen ja kohdentamiseen.
- 82 Dunamenti Erömű väittää kolmannen valitusperusteensa kolmannessa osassa, että Unkarin liittymisellä unioniin ei ole ollut vaikutusta siihen, että kyseessä oleva sähkönhankintasopimus oli olennainen tekijä ennen tätä liittymistä suoritettussa yksityistämisessä ja että sillä ei annettu valittajille etua. Se väittää erityisesti, että liittyminen ei mitenkään voinut muuttaa sitä, että valittajille ei ollut annettu mitään etua kyseessä olevan sähkönhankintasopimuksen tekemisen seurauksena ja että Unkarin valtio oli toiminut yksityisenä sijoittajana Dunamenti Eröműn myynnin yhteydessä. Unkarin lainsäädännön muuttaminen tämän jäsenvaltion unioniin liittymisen jälkeen ei voi luoda mitään uutta etua, jota ei aiemmin ollut olemassa.



- 83 Dunamenti Erömű katsoo, että unionin yleinen tuomioistuin on aivan ilmeisesti sekoittanut ajankohdan, jonka kannalta sen olisi pitänyt arvioida valtiontuen olemassaolon kriteerejä, sen ajankohdan kanssa, jolloin valtiontukea koskevista säännöistä tuli Unkaria sitovia.
- 84 Komissio väittää ensisijaisesti, että kolmas valitusperuste voidaan vain hylätä, jos merkityksellinen ajankohta tuen olemassaolon arvioimiseksi on Unkarin unioniin liittymisen ajankohta. Kysymys siitä, mitä seikkoja voidaan liittää 1.5.2004 alkavaan ajanjaksoon, on tosiseikkoja koskeva kysymys, johon ei voida vedota valitusvaiheessa, koska Dunamenti Erömű ei ole vedonnut siihen, että todisteet olisi otettu vääristyneellä tavalla huomioon.
- 85 Komissio toteaa toissijaisesti, että mikään Dunamenti Eröműn esittämistä kolmannen valitusperusteen osista ei ole oikeudellisesti perusteltu.
- 86 Komissio toteaa näistä osista ensimmäisestä – tuomioon *Elliniki Nafpigokataskevastiki ym. v. komissio* (T-384/08, EU:T:2011:650, 66–68 kohta) viitaten –, että se, ettei ostaja saa etua, ei sulje pois ostetun toiminnan saamaa etua. Lisäksi tuomiossa komissio *v. Scott* (C-290/07 P, EU:C:2010:480, 5–11, 25 ja 26 kohta) toteamukseen siitä, että on olemassa tuki yrityksen hyväksi, ei vaikuttanut se, että toinen yritys hankki osia tästä yrityksestä, eikä se, että yrityksen tuen avulla luodun varallisuuden osti eräs kolmas yritys. Tästä seuraa, että sillä, että ostaja maksaa markkinahinnan, eikä tämän vuoksi itse saa mitään tukea, ei ole merkitystä arvioitaessa, oliko ostettu yksikkö saanut tukea.
- 87 Komissio toteaa kolmannen valitusperusteen toisesta osasta, että Dunamenti Erömű sekoittaa ostetulle yksikölle myönnetyn tuen ja tämän yksikön ostajalle myönnetyn tuen. Sillä, että ostaja maksaa markkinahinnan eikä tämän vuoksi itse saa mitään tukea, ei ole merkitystä arvioitaessa, saiko ostettu yksikkö tukea.
- 88 Komission mukaan tuomion *Banks* (C-390/98, EU:C:2001:456) 78 kohta on sisällytetty tuomioon selityksenä ja se koskee kysymystä tuen takaisin perimisestä eikä sen olemassaolosta. Yhteisöjen tuomioistuin osoitti tuomion *Saksa v. komissio* (C-277/00, EU:C:2004:238) 80 ja 81 kohdassa selvästi näistä tuomioista ensimmäiseen johtaneen asian luonteen erilaisuuden. Komissio korostaa, että käsillä olevassa asiassa Dunamenti Erömű jatkoi toimintaa kyseisillä markkinoilla ja samalla säilytti saamansa edun.
- 89 Siltä osin kuin kyse on kolmannen valitusperusteen kolmannesta osasta, on vielä niin, että koska se, että MVM toimi yksityisenä sijoittajana kyseessä olevaa sähkönhankintasopimusta tehtäessä, ja se, että Electrabel maksoi markkinahinnan Dunamenti Eröműsta, eivät ole merkityksellisiä seikkoja ratkaistaessa, saiko viimeksi mainittu etua sen vuoksi, että tätä sopimusta sovellettiin Unkarin unioniin liittymisestä lukien, eikä merkityksellistä ole tältä osin myöskään tämän liittymisen vaikutus näihin seikkoihin.

#### Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

- 90 On ensiksi hylättävä komission väite, jonka mukaan kolmas valitusperuste on jätettävä tutkimatta, koska väite nojautuu perusteen virheelliseen tulkintaan. Kyseinen valitusperuste ei näet koske sitä, mitä seikkoja voidaan liittää 1.5.2004 alkaneeseen ajanjaksoon, vaan sitä, voiko unionin yleinen tuomioistuin perustellusti sulkea tietyt seikat ulkopuolelle arvioidessaan sitä, annettiinko kyseessä olevalla sähkönhankintasopimuksella valittajille EY 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua etua. Viimeinen kysymys, joka on oikeuskysymys, voidaan esittää muutoksenhakuvaiheessa.



– Kolmannen valitusperusteen ensimmäinen osa

- 91 Dunamenti Erömű väittää kolmannen valitusperusteensa ensimmäisessä osassa ennen kaikkea, että unionin yleinen tuomioistuin teki valituksenalaisen tuomion 69 kohdassa oikeudellisen virheen, kun se katsoi, että kyseessä olevalla sähkönhankintasopimuksella annettiin valittajille EY 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua etua, koska yhtäältä MVM toimi yksityisenä sijoittajana tämän sopimuksen tehdessään ja toisaalta Unkarin valtio toimi yksityisenä sijoittajana Dunamenti Eröműn yksityistämisessä.
- 92 On ensiksi todettava, että toisin kuin Dunamenti Erömű esittää, unionin yleinen tuomioistuin ei todennut valituksenalaisen tuomion 69 kohdassa, että kyseessä olevalla sähkönhankintasopimuksella annettiin valittajille EY 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua etua, vaan se ainoastaan totesi, että komission tehtävänä on arvioida, saiko tämä yhtiö sähkönhankintasopimuksilla myönnettyä etua 1.5.2004 lukien. Valituksenalaisesta tuomiosta ja erityisesti sen 28 ja 29 kohdasta käy selvästi ilmi, että valtioneuvosto, jonka olemassaolon komissio oli todennut riidanalaisessa päätöksessä ja jota unionin yleinen tuomioistuin kyseisessä tuomiossa näin ollen tarkasteli, muodostui tällä sopimuksella yksin Dunamenti Eröműlle eikä sen osakkeenomistajille myönnetystä edusta.
- 93 Siltä osin kuin kolmannen valitusperusteen ensimmäisessä osassa arvostellaan unionin yleistä tuomioistuinta siitä, että se totesi, että kyseessä olevalla sähkönhankintasopimuksella myönnettiin Electrabelille etua, mainittu ensimmäinen osa perustuu tämän vuoksi valituksenalaisen tuomion virheelliseen tulkintaan, joten se on hylättävä perusteettomana.
- 94 Siltä osin kuin toiseksi on kyse edellä 72–74 kohdassa esitetyistä väitteistä, joiden mukaan MVM toimi markkinatalouden ehdoin toimivana yksityisenä sijoittajana tehdessään kyseessä olevan sähkönhankintasopimuksen, on todettava, että näillä väitteillä ei voida osoittaa, että kyseisellä sopimuksella, sellaisena kuin sitä sovellettiin 1.5.2004 lukien, ei annettaisi etua Dunamenti Eröműlle. Kuten edellä 66 kohdasta käy ilmi, kysymyksellä siitä, sisälsikö kyseessä oleva sähkönhankintasopimus yhteismarkkinoille soveltuvaa valtioneuvostoa ajankohtana, jolloin se tehtiin, tai jonakin muuna ajankohtana ennen Unkarin liittymistä unioniin, ei ole merkitystä ratkaistaessa, sisälsikö sama sopimus valtioneuvostoa kyseisenä liittymisajankohtana.
- 95 Edellä 75 ja 76 kohdassa esitettyjä väitteitä, jotka koskevat Dunamenti Eröműn myyntiä Electrabelille, ei myöskään voida hyväksyä, koska kuten edellä 92 kohdasta käy ilmi, asianomainen valtioneuvosto ei seuraa itse myynnistä vaan se seuraa kyseessä olevasta sähkönhankintasopimuksesta sellaisena kuin sitä sovelletaan 1.5.2004 lukien. Sitä paitsi Dunamenti Erömű ei näillä väitteillään selitä myöskään sitä, millä tavoin virheellisesti unionin yleinen tuomioistuin sovelsi yksityinen sijoittaja -arviointiperustetta Unkarin unioniin liittymisajankohtana.
- 96 Edellä 94 ja 95 kohdassa esitettyjen seikkojen perusteella kolmannen valitusperusteen ensimmäinen osa on hylättävä myös siltä osin kuin se koskee Dunamenti Eröműlle kyseessä olevan sähkönhankintasopimuksen soveltamisen johdosta myönnetyn edun olemassaoloa.
- 97 Ensimmäinen valitusperusteen osa on näin ollen hylättävä kokonaisuudessaan.

– Kolmannen valitusperusteen toinen osa

- 98 Dunamenti Erömű väittää kolmannen kanneperusteensa toisessa osassa ennen kaikkea, että unionin yleinen tuomioistuin teki valituksenalaisen tuomion 68 ja 69 kohdassa oikeudellisen virheen, kun se katsoi, ettei ollut tarpeen ottaa huomioon argumentaatiota, jonka valittaja esitti ensimmäisessä oikeusasteessa ja jonka mukaan Electrabel oli maksanut kyseessä olevan tuen takaisin sen vuoksi, että osakkaiden muutos oli tapahtunut ennen Unkarin liittymistä unioniin. Dunamenti Erömű väittää, että jos unionin yleinen tuomioistuin olisi ottanut tämän argumentaation huomioon, se olisi päätellyt, että

kun Electrabel maksoi kyseisestä yhtiöstä markkinahinnan, se maksoi kaiken edun ennalta takaisin Unkarin valtiolle ja että kyseessä olevasta sähkönhankintasopimuksesta ei siis seurannut etua Dunamenti Erömülle, riippumatta siitä, mitä ajanjaksoa käytetään arvioitaessa, onko kyse valtioneuosta.

- 99 On muistettava, että kuten edellä 65 kohdassa on todettu, unionin yleinen tuomioistuin ei tehnyt oikeudellista virhettä, kun se katsoi, että merkityksellinen ajankohta arvioitaessa kyseessä olevasta sähkönhankintasopimuksesta seuraavan valtioneuon olemassaoloa, on Unkarin unioniin liittymisajankohta.
- 100 Unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi valituksenalaisen tuomion 69 ja 70 kohdassa tehottomana Dunamenti Erömün ensimmäisessä oikeusasteessa kehittelemän argumentaation, joka perustui tuen väitettyyn takaisinmaksamiseen yhtiön yksityistämisen kautta, siitä syystä, että yksityistämisen yhteydessä tapahtunut osakkaiden muutos tapahtui ennen edellisessä kohdassa mainittua merkityksellistä ajankohta.
- 101 Tältä osin on huomattava, että unionin tuomioistuin on useaan otteeseen korostanut sen kokonaisarviointin merkitystä, joka on suoritettava tutkittaessa EY 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettun edun olemassaoloa.
- 102 Siltä osin kuin kyse on markkinatalouden ehdoin toimiva yksityinen sijoittaja -arviointiperusteen soveltamisesta unionin tuomioistuin on todennut, että kun komissio tutkii, onko valtio toiminut osakkeenomistajana ja voidaanko yksityinen sijoittaja -arviointiperustetta näin ollen soveltaa tapauksen olosuhteissa, komission on suoritettava kokonaisarviointi, jossa se kyseisen jäsenvaltion esittämien seikkojen lisäksi ottaa huomioon kaikki tapauksen merkitykselliset seikat, joiden perusteella se voi määrittää, onko kyseessä oleva toimenpide tehty jäsenvaltion osakkeenomistajan vai julkisen vallan käyttäjän ominaisuudessa. Tältä osin merkityksellisiä voivat olla erityisesti toimenpiteen luonne, kohde, asiayhteys ja tavoite sekä siihen sovellettavat säännöt (ks. vastaavasti tuomio komissio v. EDF, C-124/10 P, EU:C:2012:318, 86 kohta).
- 103 Lisäksi on niin, että kun komissio tutkii, täytyvätkö yksityinen sijoittaja -arviointiperusteen sovellettavuuden ja soveltamisen edellytykset, se voi kieltäytyä tutkimasta kyseisen jäsenvaltion toimittamia merkityksellisiä tietoja vain, jos esitetyt todisteet on laadittu sen jälkeen, kun päätös kyseessä olevan sijoituksen tekemisestä tehtiin. Yksityinen sijoittaja -arviointiperusteen soveltamiseksi merkityksellisiä ovat näet ainoastaan sijoituspäätöksen tekemishetkellä käytettävissä olleet tiedot ja vallinneet kehitysnäkymät. Näin on erityisesti silloin, kun komissio tutkii, onko sellainen sijoitus valtioneuoa, jota ei ole sille ilmoitettu ja jonka asianomainen jäsenvaltio on jo tehnyt siihen mennessä, kun komissio suorittaa tutkimuksensa (ks. vastaavasti tuomio komissio v. EDF, C-124/10 P, EU:C:2012:318, 104 ja 105 kohta).
- 104 Tästä seuraa, että arvioidessaan EY 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettun edun olemassaoloa ja erityisesti soveltaessaan yksityinen sijoittaja -arviointiperustetta komission on suoritettava kyseessä olevan tukitoimenpiteen kokonaisarviointi tämän tuen myöntämistä koskevan päätöksen tekoahetkellä käytettävissä olleiden seikkojen ja vallinneiden kehitysnäkymien perusteella ottaen huomioon muun muassa asiayhteyden, johon mainittu tuki kuuluu.
- 105 Näin ollen tiedot, jotka koskevat tapahtumia ennen valtion toimenpiteen toteuttamista ja jotka ovat käytettävissä tänä ajankohtana, voivat osoittautua merkityksellisiksi siltä osin kuin nämä tiedot voivat selventää sitä, onko kyseinen toimenpide EY 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu etu.
- 106 Edellä 99–105 kohdassa esitetyistä seikoista seuraa, että tässä tapauksessa komission oli arvioidessaan, seuraako kyseessä olevasta sähkönhankintasopimuksesta valtioneuoa, arvioitava tätä sopimusta asiayhteydessä, johon sopimus kuului Unkarin liittyessä unioniin, ja otettava huomioon kaikki tänä ajankohtana käytettävissä olleet seikat, jotka osoittautuvat merkityksellisiksi ja tarvittaessa myös seikat, jotka koskevat tapahtumia ennen tätä ajankohta.

- 107 On siis todettava, että unionin yleinen tuomioistuin teki oikeudellisen virheen valituksenalaisen tuomion 69 ja 70 kohdassa, kun se piti tehottomana Dunamenti ErömŪn ensimmäisessä oikeusasteessa esittämää argumentaatiota, joka perustui kyseessä olevasta sähkönhankintasopimuksesta seuraavan tuen väitettyyn takaisinmaksamiseen sitä kautta, että tämä yhtiö myytiin Electrabelille, pelkästään siitä syystä, että myynti oli tapahtunut ennen Unkarin unioniin liittymisen päivää.
- 108 On kuitenkin muistutettava, että vaikka unionin yleisen tuomioistuimen tuomion perustelut olisivat unionin oikeuden vastaisia, mutta tuomiolauselma on perusteltu muiden oikeudellisten perustelujen vuoksi, tällainen oikeudenvastaisuus ei voi johtaa kyseisen tuomion kumoamiseen, vaan perustelut on korvattava (ks. vastaavasti tuomio Lestelle v. komissio, C-30/91 P, EU:C:1992:252, 28 kohta ja tuomio FIAMM ym. v. neuvosto ja komissio, C-120/06 P ja C-121/06 P, EU:C:2008:476, 187 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 109 Nämä edellytykset täyttyvät tässä asiassa.
- 110 Vakiintuneessa oikeuskäytännössä on katsottu, että sääntöjenvastaisen tuen takaisin perimisellä pyritään palauttamaan aikaisempi tilanne, ja tämä tavoite saavutetaan heti, kun tuensaaja eli ne yritykset, jotka tuista ovat tosiasiallisesti hyötäneet, ovat palauttaneet ne tarvittaessa viivästyskorkoineen. Tämän palauttamisen seurauksena tuensaaja menettää markkinoilla kilpailijoihin verrattuna saamansa edun, ja valtiontuen suorittamista edeltänyt tilanne palautuu (ks. vastaavasti tuomio Saksa v. komissio, C-277/00, EU:C:2004:238, 74 ja 75 kohta).
- 111 Tästä seuraa, että sääntöjenvastaisesti maksetun valtiontuen takaisin maksamisen pääasiallinen tavoite on poistaa kilpailun vääristymä, joka on aiheutunut sääntöjenvastaisesta tuesta saadusta kilpailuedusta (tuomio Saksa v. komissio, C-277/00, EU:C:2004:238, 76 kohta).
- 112 Niin ikään vakiintuneessa oikeuskäytännössä todetaan, että kun sääntöjenvastaista valtiontukea saanut yritys ostetaan markkinahintaan eli korkeimpaan hintaan, jonka tavanomaisissa kilpailuolosuhteissa toimiva yksityinen sijoittaja oli valmis maksamaan tästä yhtiöstä tilanteessa, jossa yritys erityisesti valtiontukia saatuaan oli, tuki on arvostettu markkinahintaan ja otettu huomioon kauppahinnassa. Tässä tilanteessa ostajan ei voida katsoa saaneen etua verrattuna muihin markkinoilla toimiviin yrityksiin (ks. tuomio Saksa v. komissio, C-277/00, EU:C:2004:238, 80 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 113 Siinä tapauksessa, että yritys, jolle sääntöjenvastaiset valtiontuet on myönnetty, säilyttää oikeussubjektiutensa ja jatkaa omaan lukuunsa valtiontuilla tuetun toiminnan harjoittamista, tämä yritys on yleisesti ottaen se, jolle mainittuihin tukiin liittyvä kilpailuetu jää, ja siis tämä yritys on velvoitettava maksamaan takaisin näitä tukia vastaava määrä. Ostajaa ei siis voida vaatia maksamaan näitä tukia takaisin (ks. tuomio Saksa v. komissio, C-277/00, EU:C:2004:238, 81 kohta).
- 114 Tässä asiassa valituksenalaisen tuomion 1, 68 ja 69 kohdasta seuraa – eikä tätä ole tämän valituksen yhteydessä kiistetty –, että Dunamenti ErömŪn yksityistäminen 1990-luvun puolivälissä toteutettiin osakkaiden muutoksella siten, että viimeksi mainitun osakkeita myytiin, ja että ajankohtana, jolloin unionin yleinen tuomioistuin arvioi tosiseikkoja, Electrabel omisti siitä noin 75 prosenttia. Mainitun tuomion 1 ja 2 kohdasta, joita ei ole riitautettu unionin tuomioistuimessa, käy lisäksi ilmi, että Dunamenti ErömŪ on Unkarin markkinoilla toimiva sähköntuottaja, joka vielä yksityistämisen jälkeen jatkaa sen voimalaitoksen pitämistä, jota kyseessä oleva sähkönhankintasopimus koskee.
- 115 Näissä olosuhteissa oikeuskäytäntöä, jonka unionin yleinen tuomioistuin mainitsee valituksenalaisen tuomion 70 kohdassa ja johon Dunamenti ErömŪ viittaa valituksessa tukeakseen väitettään, jonka mukaan kyseessä olevasta sähkönhankintasopimuksesta seuraava tuki on maksettu takaisin, ei voida tulkita siten, että tämän yhtiön yksityistäminen 1990-luvulla olisi merkinnyt sille kyseessä olevan sähkönhankintasopimuksen soveltamisen seurauksena myönnetyn tuen tosiasiallista takaisinmaksua. Erityisesti on todettava, että vaikka Unkarin valtio olisi luovuttanut tämän yhtiön Electrabelille

markkinahintaan ja tämä hinta olisi heijastanut täysin kyseessä olevasta sähkönhankintasopimuksesta saatavan edun arvoa, unionin yleisen tuomioistuimen toteamuksista, sellaisina kuin ne on esitetty edellisessä kohdassa, seuraa, että Dunamenti Erömű säilytti oikeussubjektiutensa ja jatkoi omaan lukuunsa valtiontuilla tuetun toiminnan harjoittamista, joten juuri tämä yhtiö tosiasiallisesti säilytti edun, joka seurasi tästä sopimuksesta sellaisena kuin sitä sovellettiin 1.5.2004 lukien ja joka sillä oli markkinoilla kilpailijoihinsa verrattuna.

116 Tästä seuraa, kuten komissio toteaa, että vaikka Unkarin valtio olisi voinut saada voittoa Dunamenti Eröműn yksityistämisestä, tämä ei olisi estänyt kyseistä yhtiötä sen jälkeen, kun sen osakkaat muuttuivat sen yksityistämisen yhteydessä 1995, nauttimasta edelleen tosiasiallisesti etua, joka seurasi kyseessä olevasta sähkönhankintasopimuksesta, jonka edellä 6 kohdassa todetuin tavoin on asianomaisten lohkojen osalta määrä olla voimassa vuoteen 2010 tai 2015. Voitto, jonka Unkarin valtio olisi voinut saada tästä yksityistämisestä, ei siis voinut poistaa Dunamenti Eröműlle tällä sopimuksella myönnetyn kilpailuedun aiheuttamaa kilpailun vääristymistä.

117 Tätä päätelmää ei horjuta Dunamenti Eröműn esittämä argumentaatio siitä, että kun unionin yleinen tuomioistuin arvioi tosiseikkoja, kyseinen yhtiö muodosti Electrabelin kanssa unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä tarkoitetun yhtenä kokonaisuutena pidettävän taloudellisen yksikön, koska Dunamenti Eröműn tämän argumentaation tueksi esittämät yleisluonteiset väitteet eivät voi horjuttaa unionin yleisen tuomioistuimen tekemiä ja edellä 114 kohdassa esiin tuotuja toteamuksia, joita Dunamenti Erömű ei myöskään, kuten mainitussa kohdassa on todettu, ole riitauttanut tämän valituksen yhteydessä.

118 Vaikka unionin yleinen tuomioistuin katsoi virheellisesti, että se, että Dunamenti Eröműn yksityistäminen tapahtui ennen ajankohtaa, jonka kannalta oli tutkittava, oliko kyseessä EY 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu valtiontuki, riitti yksin perusteeksi sille, että kyseisen yhtiön argumentaatio, joka perustui tuen väitettyyn takaisinmaksamiseen yksityistämisen kautta, sivuutettiin unionin yleisen tuomioistuimen arvioidessa, sisälsikö kyseessä oleva sähkönhankintasopimus tässä määräyksessä tarkoitettua valtiontukea, on todettava, että pääasian olosuhteissa, sellaisina kuin ne käyvät ilmi valituksenalaisesta tuomiosta, unionin yleinen tuomioistuin olisi voinut tällaisen tuen olemassaolon vahvistamiseksi hylätä tämän argumentaation muilla kuin kyseisen tuomion 69 ja 70 kohdassa esitetyillä perusteilla. Näin ollen edellä 107 kohdassa todetulla oikeudellisella virheellä ei ole vaikutusta unionin yleisen tuomioistuimen tältä osin tekemään päätelmään eikä siis myöskään vaikutusta valituksenalaisen tuomion tuomiolauselmaan.

119 Tästä seuraa, että kolmannen valitusperusteen toinen osa on hylättävä.

– Kolmannen valitusperusteen kolmas osa

120 On todettava, että tässä kolmannessa osassa, sellaisena kuin se on toistettu edellä 82 kohdassa, esittämässään argumentaatiossa Dunamenti Erömű rajoittuu väittämään yleisiin seikkoihin nojautuen, että Unkarin liittymisellä unioniin ei ollut mitään vaikutusta siihen, että valittajille ei annettu mitään etua kyseessä olevan sähkönhankintasopimuksen tekemisellä tai sillä, että Electrabel osti Dunamenti Eröműn, selittämättä mitenkään, millä tavoin unionin yleinen tuomioistuin teki oikeudellisen virheen, kun se vahvisti EY 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun, tästä sopimuksesta kyseisenä liittymisajankohtana seuraavan edun olemassaolon.

121 On siis todettava, että Dunamenti Eröműn tältä osin esittämä argumentaatio perustuu oletamaan, jonka mukaan kysymys siitä, sisälsikö kyseessä oleva sähkönhankintasopimus EY 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea ajankohtana, jolloin tämä sopimus tehtiin, ja ajankohtana, jolloin Dunamenti Erömű yksityistettiin, on merkityksellinen tai jopa ratkaiseva sen

arvioimiseksi, sisälsikö kyseinen sopimus valtiontukea Unkarin liittyessä unioniin. Edellä 65 ja 66 kohdassa toisen valitusperusteen tutkimisen yhteydessä esitettyjen seikkojen perusteella tämä argumentaatio on kuitenkin hylättävä perusteettomana.

- 122 Muilta osin on todettava, että Dunamenti Eröműn kolmannen valitusperusteen kolmannessa osassa esittämässä argumentaatioissa, joka koskee valtiontuen olemassaolon arvioimiseksi merkityksellisen ajankohdan määrittämistä ja joka on esitetty edellä 83 kohdassa, vain toistetaan väitteet, jotka on jo hylätty toisen valitusperusteen yhteydessä.
- 123 Koska kolmannen valitusperusteen kolmas osa on näin ollen hylättävä, on kolmas valitusperuste hylättävä kokonaisuudessaan.

*Neljäs valitusperuste, jonka mukaan MVM:ää sitova vähimmäismyymintämäärää koskeva velvollisuus ei merkinnyt etua*

#### Asianosaisten lausumat

- 124 Dunamenti Erömű katsoo, että unionin yleinen tuomioistuin teki oikeudellisen virheen ja laiminlöi tuomioistuinvalvontaa koskevan velvollisuutensa, kun se osoittamatta rakenteellisen riskin olemassaoloa katsoi, että MVM:ää sitova vähimmäismyymintämäärää koskeva velvollisuus merkitsi etua.
- 125 Unionin yleinen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 112 kohdassa, että Dunamenti Erömű oli esittänyt todisteita, jotka voivat osoittaa, että MVM ei missään vaiheessa ollut velvollinen ostamaan vuosittain ensiksi mainitulta yhtiöltä sähköä suurempaa määrää kuin se olisi ostanut, jollei kyseessä olevaa sähkönhankintasopimusta olisi ollut. Tästä toteamuksesta huolimatta unionin yleinen tuomioistuin rajoittui komission tavoin vain päättelemään, että se, että MVM oli joinakin vuosina ostanut huomattavasti pakollista vähimmäismyymintämäärää suurempia määriä sähköä, ei merkitse, että se ei olisi kantanut tähän velvollisuuteen liittyvää riskiä.
- 126 Dunamenti Erömű katsoo, että koska unionin yleinen tuomioistuin nojautui pelkästään rakenteellisen riskin mahdollisuuteen eikä osoittanut, että tällainen riski tosiasiallisesti oli olemassa, se laiminlöi tuomioistuinvalvontaa koskevan velvollisuutensa. Jos unionin yleinen tuomioistuin olisi arvioinut tämän riskin oikein, se olisi päätellyt, että kyse ei ole edusta, koska se olisi katsonut, että MVM:n ei ollut missään vaiheessa ollut pakko ostaa vuosittain Dunamenti Eröműlta suurempaa määrää sähköä kuin se olisi ostanut, jos kyseessä olevaa sähkönhankintasopimusta ei olisi ollut, ja että MVM oli siis vapaasti päättänyt, paljonko se halusi ostaa sähköä. Dunamenti Erömű lisää, että jos maksettu hinta ei olisi ollut markkinahinta, MVM olisi valinnut jonkin toisen tuottajan sen sijaan ainakin vähimmäismyymintämäärän ylittävien sähkön määrien osalta, koska – kuten komissio totesi riidanalaisessa päätöksessä – käytettävissä oli korvaavaa tuotantokapasiteettia sekä lisätuotimahdollisuuksia.
- 127 Komissio katsoo, että neljäs valitusperuste on jätettävä tutkimatta, koska Dunamenti Erömű ei ole tuonut esiin, missä valituksenalaisen tuomion osassa on oikeudellinen virhe. Yhtiö viittaa ohimennen tuomion 112 kohtaan mutta ei esitä syytä, jonka vuoksi tämä kohta olisi kumottava (ks. vastaavasti tuomio Bergaderm ja Goupil v. komissio, C-352/98 P, EU:C:2000:361, 34 kohta ja tuomio Ranska v. Monsanto ja komissio, C-248/99 P, EU:C:2002:1, 68 ja 69 kohta).
- 128 Sen varalta, että unionin tuomioistuin katsoo, että tämä valitusperuste koskee valituksenalaisen tuomion 112 kohtaa, komissio katsoo toissijaisesti, että kyseinen peruste on tehoton.
- 129 Komissio toteaa ainakin, että valituksen neljäs valitusperuste on joka tapauksessa perusteeton.



## Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

- 130 On ensiksi hylättävä komission väite siitä, että neljäs valitusperuste on jätettävä tutkimatta, koska siinä ei yksilöidä riittävän täsmällisesti, missä valituksenalaisen tuomion osassa on oikeudellinen virhe. Dunamenti Erömű tähtää tämän valitusperusteen tueksi esittämässään argumentaatiossa nimenomaisesti valituksenalaisen tuomion 112 kohtaan.
- 131 Lisäksi on niin, että siltä osin kuin Dunamenti Eröműn väite koskee sitä, että unionin yleinen tuomioistuin teki oikeudellisen virheen sen vuoksi, että se ei osoittanut rakenteellisen riskin olemassaoloa EY 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettun edun tarkastelussa, kyseisen yhtiön ei voida katsoa jättäneen yksilöimättä mainitun tuomion erityisiä osia (ks. vastaavasti tuomio Limburgse Vinyl Maatschappij ym. v. komissio, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P C-247/99 P, C-250/99 P–C-252/99 P ja C-254/99 P, EU:C:2002:582, 423 kohta).
- 132 Neljäs valitusperuste on kuitenkin hylättävä tehottomana. Vaikka MVM:ää sitova vähimmäismyymintämäärää koskeva velvollisuus ei merkitsisi etua, Dunamenti Erömű ei aseta kyseenalaiseksi erityisesti valituksenalaisen tuomion 117 kohtaan sisältyvää toteamusta siitä, että unionin yleisessä tuomioistuimessa ei riitautettu sitä, että pääomakustannusten kattamiseen tarkoitettujen takausten ottaminen sähkönhankintasopimukseen merkitsee etua kilpailuun perustuvilla markkinoilla vallitseviin käytäntöihin nähden.
- 133 Tästä seuraa, että vaikka olisi osoitettu, että MVM:ää sitova vähimmäismyymintämäärää koskeva velvollisuus ei merkitsisi etua, tämä ei kuitenkaan missään tapauksessa yksinään riitä osoittamaan, että kyseessä olevasta sähkönhankintasopimuksesta ei seuraa etua.
- 134 Näin ollen unionin yleistä tuomioistuinta ei voida arvostella siitä, että se olisi laiminlyönyt tuomioistuinvalvontaa koskevan velvollisuutensa, kun se ei ollut osoittanut rakenteellisen riskin olemassaoloa arvioidessaan EY 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettun edun olemassaoloa.
- 135 Tästä seuraa, että neljäs valitusperuste on hylättävä.

*Viides valitusperuste, jonka mukaan takaisin maksettavan tuen määrän laskentamenetelmä on virheellinen*

## Asianosaisten lausumat

- 136 Dunamenti Erömű väittää, että unionin yleinen tuomioistuin teki oikeudellisen virheen, kun se vahvisti komission käyttämän takaisin maksettavan tuen määrän laskentamenetelmän eikä harjoittanut tuomioistuinvalvontaa tältä osin edellytyksissä laajuudessa.
- 137 Komissio oli pyytänyt Unkaria arvioimaan takaisin maksettavan tuen määrän vertaamalla niiden tulojen määrää, jotka oli tosiasiallisesti saatu järjestelmässä, jossa sähkönhankintasopimukset olivat voimassa (jäljempänä todellinen skenaario) ja tuloja, jotka olisi saatu, jos tämäntyyppisiä sopimuksia ei olisi lainkaan tehty (jäljempänä vaihtoehtoinen skenaario). Kustannukset oli myös otettava huomioon, koska pelkän tulojen tarkastelun perusteella ei voida arvioida täsmällisesti sähkönhankintasopimuksista väitetysti saatua etua. Komission esittämässä lähestymistavassa lisätuloja, jotka Dunamenti Erömű sai todellisessa skenaariossa ylimääräisten polttoainekustannusten kattamiseksi, pidettiin etuina.
- 138 Dunamenti Erömű katsoo, että polttoainekustannukset on otettava huomioon, koska muuttuvat tuotantokustannukset muodostuvat niistä lähes kokonaan. Ei siis ole tutkittava kaikkia vaan ainoastaan kaasun ostoon liittyviä kustannuksia. Tässä asiassa polttoainekustannusten huomioon ottaminen asettaa



kyseenalaiseksi sen, onko kyseessä edes tuki. Unkarin käyttämät talouden asiantuntijat olivat näet päätyneet noin 100 miljoonan euron suuruiseen negatiiviseen summaan voittojen perusteella ja noin 482 miljoonan euron positiiviseen summaan yksinomaan tulojen perusteella.

- 139 Ei ole myöskään oikein, että voittoihin perustuva menetelmä nojautuu spekulatiivisiin olettamiin Dunamenti Eröműn käyttäytymisestä, koska kaasun lisäkulutus ei johdu tämän yhtiön valitsemasta käyttäytymistavasta vaan sähkön lisätuotannosta.
- 140 Dunamenti Eröműn mukaan unionin yleinen tuomioistuin myönsi valituksenalaisen tuomion 185 kohdassa, että voittojen eroon perustuva menetelmä on asianmukaisempi. Valituksenalaisen tuomion 184 ja 189 kohdasta käy kuitenkin ilmi, että unionin yleinen tuomioistuin katsoi, että komissio ei ollut tehnyt virhettä käyttäessään tuloihin perustuvaa lähestymistapaa, koska voittoihin perustuva lähestymistapa on toteuttamisen kannalta monitahoisempi. Se, että vaihtoehtoiseen skenaarioon liittyvä menetelmä on liian monitahoinen toteutettavaksi, ei selvästikään ole merkityksellinen seikka arvioitaessa takaisin maksettavan tuen määrää. Unionin yleinen tuomioistuin viittasi valituksenalaisen tuomion 186 kohdassa tuomioon Budapesti Erömű v. komissio (T-80/06 ja T-182/09, EU:T:2012:65) vahvistaakseen tämän lähestymistavan. Kyseiseen tuomioon johtaneessa asiassa määrät vaihtoehtoisessa skenaariossa ja todellisessa skenaariossa olivat kuitenkin hyvin samankaltaiset.
- 141 Dunamenti Eröműn mukaan komissio ei voi tukeutua valituksenalaisen tuomion 188 kohdassa mainittuihin päätelmiin, joiden mukaan etua ”on arvioitava edun myöntävän julkisen yrityksen käyttäytymiseen nähden – –, eikä tämän edun saajan käyttäytymiseen nähden”, koska tämä toteamus, jolla ei ole mitään oikeudellista perustaa, on ristiriidassa unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön kanssa. Dunamenti Eröműn mukaan unionin tuomioistuin ilmaisi tuomion Ferring (C-53/00, EU:C:2001:627) tuomiolauselman 2 kohdassa selvästi periaatteen, jonka mukaan on niin, että jos väitetty valtiontukea koskeva toimenpide johtaa samalla lisävoittoihin ja lisäkustannuksiin, näiden kahden summan välinen erotus voi merkitä etua, joka muodostaa valtiontuen.
- 142 Kun unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi valituksenalaisen tuomion 184 ja 189 kohdassa voittoihin perustuvan menetelmän pääasiallisesti sen monitahoisuuden vuoksi, se ei harjoittanut komission päätöksen täysimääräistä valvontaa, vaikka se on velvollinen näin tekemään, kun se suorittaa monitahoisia taloudellisia arviointeja kumoamiskanteen yhteydessä, kuten unionin tuomioistuin totesi tuomiossa CB v. komissio (C-67/13 P, EU:C:2014:2204).
- 143 Komissio katsoo, että unionin yleinen tuomioistuin ei tehnyt oikeudellista virhettä, kun se vahvisti riidanalaisessa päätöksessä käytetyn takaisin maksettavan tuen määrän laskentamenetelmän. Väite siitä, että unionin yleinen tuomioistuin ei ole tutkinut riidanalaisista päätöistä täysimääräisesti tältä osin, on myös perusteeton.

#### Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

- 144 On ensiksi hylättävä väite siitä, että unionin yleinen tuomioistuin olisi valituksenalaisen tuomion 188 kohdassa tehnyt oikeudellisen virheen, kun se katsoi, että taloudellisen edun olemassaoloa on markkinatalouden ehdoin toimivan yksityisen toimijan periaatteen mukaisesti arvioitava edun myöntävän julkisen yrityksen käyttäytymiseen nähden, eikä tämän edun saajan käyttäytymiseen nähden. Vakiintuneessa oikeuskäytännössä on nimittäin katsottu, että yksityinen sijoittaja -arviointiperusteen soveltamiseksi on tutkittava, olisiko yksityinen sijoittaja antanut tavanomaisissa markkinaolosuhteissa saman edun, joka edunsaajana olevalle yritykselle annettiin valtion varoista (ks. vastaavasti tuomio komissio v. EDF, C-124/10 P, EU:C:2012:318, 78 ja 79 kohta).

- 145 Siltä osin kuin kyse on takaisin maksettavan tuen määrän laskentamenetelmän valinnasta on todettava, että toisin kuin Dunamenti Erömŭ väittää, yhteisöjen tuomioistuin ei tuomiossa Ferring (C-53/00, EU:C:2001:627) ilmaissut yleistä periaatetta voittoihin perustuvan laskentamenetelmän suosimisesta. Vaikka unionin tuomioistuin totesi tässä tuomiossa, että kyseessä oleva toimenpide merkitsi valtiontukea, koska myönnetty etu oli suurempi kuin edunsaajille aiheutuneet lisäkustannukset, se totesi, että vain lisäkustannukset, joita edunsaajille aiheutuu kansallisessa lainsäädännössä niille asetettujen julkisen palvelun velvoitteiden täyttämistä, on otettava huomioon arvioitaessa EY:n perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohdassa (josta on tullut EY 87 artiklan 1 kohta) tarkoitettujen edun olemassaoloa. Dunamenti Erömŭ ei kuitenkaan väitä, että sillä olisi suoritettavanaan tällaisia velvoitteita.
- 146 Vaikka unionin yleinen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 185 kohdassa, että polttoaineen hinnan huomioon ottaminen voisi johtaa siihen, että ”takaisin perittävän tuen määrä on paljon alhaisempi kuin [riidanalaisen päätöksen menetelmää] käyttäen saatava määrä”, tässä kohdassa ei kuitenkaan – toisin kuin Dunamenti Erömŭ väittää – millään tavoin katsota, että voittoihin perustuva laskentamenetelmä olisi asianmukaisempi kuin tuloihin perustuva.
- 147 Valituksenalaisen tuomion 184–192 kohdasta sen sijaan käy ilmi, että unionin yleinen tuomioistuin katsoi, että komission riidanalaisessa päätöksessä käyttämä menetelmä johti helpommin kuin voittoihin perustuva menetelmä siihen, että edunsaaja menetti edellä 110 kohdassa mainitun ja unionin yleisen tuomioistuimen valituksenalaisen tuomion 187 kohdassa mieleen palauttaman oikeuskäytännön mukaisesti edun, jonka se oli saanut markkinoilla kilpailijoihinsa verrattuna.
- 148 Erityisesti on todettava, että unionin yleinen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 184 kohdassa, että komissio lähti aivan oikein olettamasta, jonka mukaan sähkönhankintasopimuksista seuraavat edut olivat paljon suurempia kuin mahdollinen positiivinen ero sähkönhankintasopimusten hintojen ja niiden hintojen välillä, joita markkinoilla voitaisiin saada ilman sähkönhankintasopimuksia, ja tätä toteamusta ei ole asetettu kyseenalaiseksi tämän valituksen yhteydessä. Unionin yleinen tuomioistuin totesi 184 kohdassa seuraavaksi, että komissio oli päättänyt rajoittaa takaisinperintää koskevaa määräystä mahdolliseen eroon sähkönhankintasopimuksen puitteissa toimivien sähkölaitosten tulojen ja niiden tulojen välillä, jotka sähkölaitokset olisivat voineet saada ilman sähkönhankintasopimuksia 1.5.2004 alkavana ajanjaksona, koska oli mahdotonta laskea täsmällisesti kokonaisarvoa kaikille niille edellytyksille, joita MVM:n pitkäaikaisiin ostovelvollisuuksiin liittyi tänä ajanjaksona.
- 149 Näin ollen Dunamenti Erömŭ ei voi arvostella unionin yleistä tuomioistuinta oikeudellisesta virheestä vain siitä syystä, että sen vahvistaman laskentamenetelmän perusteella saadaan korkeampi tuen määrä kuin Dunamenti Erömŭn esittämän menetelmän perusteella.
- 150 Kuten edellä 146–148 kohdasta käy ilmi, unionin yleinen tuomioistuin ei hylännyt voittoihin perustuvaa menetelmää sen monitahoisuuden vuoksi vaan sen vuoksi, että tuloihin perustuva menetelmä johti helpommin siihen, että Dunamenti Erömŭ menetti kyseessä olevasta sähkönhankintasopimuksesta seuraavan edun. Koska viimeksi mainitun tältä osin esittämä väite perustui valituksenalaisen tuomion virheellisen tulkintaan, se on hylättävä perusteettomana.
- 151 Tästä seuraa, että väite siitä, että unionin yleinen tuomioistuin ei harjoittanut tuomioistuinvalvontaa edellytetyssä laajuudessa, koska se ei tutkinut Dunamenti Erömŭn ehdottamaa lähestymistapaa sen monitahoisuuden vuoksi, ei voi myöskään menestyä.
- 152 Koska unionin yleinen tuomioistuin voi oikeudellista virhettä tekemättä hylätä voittoihin perustuvan menetelmän tässä tapauksessa takaisin maksettavan tuen laskemiseksi, väitteillä, joilla pyritään osoittamaan, että unionin yleinen tuomioistuin olisi tehnyt virheen arvioidessaan minkälainen analyysi on tarpeen tämän menetelmän soveltamiseksi, ei ole merkitystä.

153 Viides valitusperuste on näin ollen hylättävä.

154 Kaikkien edellä esitettyjen seikkojen perusteella valitus on hylättävä.

### **Oikeudenkäyntikulut**

155 Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 184 artiklan 2 kohdan mukaan on niin, että jos valitus on perusteeton, unionin tuomioistuin tekee ratkaisun oikeudenkäyntikuluista.

156 Saman työjärjestyksen 138 artiklan 1 kohdan mukaan, jota sovelletaan valituksen käsittelyyn työjärjestyksen 184 artiklan 1 kohdan nojalla, asianosainen, joka häviää asian, veloitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska komissio on vaatinut oikeudenkäyntikulujen korvaamista ja Dunamenti Erómú on hävinnyt asian, viimeksi mainittu on veloitettava vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan ja korvaamaan komission oikeudenkäyntikulut.

157 Koska valitus jätetään tutkimatta siltä osin kuin Electrabel on valittajana, se vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (kolmas jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

**1) Valitus hylätään.**

**2) Dunamenti Erómú Zrt. vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan, ja se veloitetaan korvaamaan Euroopan komission oikeudenkäyntikulut.**

**3) Electrabel SA vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.**

Allekirjoitukset